

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 136

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 12 januari 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Kilometerheffing vrachtwagens - Inning boetes

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag van 11 mei 2021 (nr. 528). In het antwoord hierop bezorgde de minister cijfers inzake de betaling van de boetes van de Vlaamse kilometerheffing voor vrachtwagens voor de jaren 2016 tot en met 2020. Uit de cijfers bleek dat er jaar na jaar toch een fors aandeel van de boetes onbetaald blijft en dat vooral de inning van de boetes van vrachtwagens met een buitenlandse nummerplaat problematisch is.

De minister liet echter weten dat de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) sinds kort toegang heeft tot de gegevens van de Nederlandse Dienst voor Wegverkeer, waardoor boetes van voertuigen met een Nederlandse nummerplaat effectiever kunnen worden geïnd. Ook kondigde hij aan dat Vlaanderen op het vlak van de optimalisering van de invordering van boetes bij grensoverschrijdende gevallen zou blijven "aandringen op meer samenwerking tussen de staten".

De minister wees in zijn antwoord ook op de handhaving, waarbij voertuigen die een onboardunit (OBU) hebben in geval van openstaande boetes op de 'alert list' worden geplaatst, waarbij de onmiddellijke inning volgt indien het voertuig op de weg wordt gestopt en bij gebreke daarvan een aanhaling kan gebeuren die kan bestaan uit het inhouden van boorddocumenten, het inhouden van een vrachtbrief, het plaatsen van een wielklem, het wegtakelen van een voertuig en het stallen van een voertuig. Hij bezorgde ook cijfers over het aantal getakelde voertuigen voor de reeds eerder genoemde jaren, waarbij hij de lage cijfers voor 2020 verantwoordde door de beperkende maatregelen op het takelen van voertuigen die voor een groot deel van 2020 golden.

Graag had ik ter zake geactualiseerde cijfers verkregen die duidelijk moeten maken of inzake de inning van boetes bij buitenlandse transportfirma's vooruitgang wordt geboekt. Het niet-systematisch - desgevallend gedwongen - innen van boetes voor vrachtwagens met een buitenlandse nummerplaat leidt immers tot een concurrentieel nadeel voor onze eigen transportfirma's en vrachtwagenchauffeurs, die al zo zwaar te lijden hebben onder buitenlandse concurrentie.

1. Kan de minister voor het jaar 2021 meedelen wat het totale bedrag was aan boetes dat werd uitgeschreven voor de overtreding van de regelgeving inzake de Vlaamse kilometerheffing, wat de ontvangsten in datzelfde jaar waren en wat het inningspercentage was? Kan hij de cijfers ook onderverdelen tussen enerzijds de boetes opgelegd voor vrachtwagens met een Belgische nummerplaat en anderzijds de boetes opgelegd voor vrachtwagens met een buitenlandse nummerplaat?
2. Welk bedrag aan openstaande boetes van de jaren 2016 tot en met 2020 (meer dan 9 miljoen euro) kon desgevallend nog gerecupereerd worden in 2021? Welke initiatieven werden daarvoor desgevallend nog genomen?

3. Kan de minister voor de tien nationaliteiten met het hoogste bedrag aan boetes tussen 2016 en 2021 voor die periode het totale bedrag van de opgelegde boetes meedelen, met daarbij het daarvan nog openstaande bedrag en het inningspercentage?
4. Kan de minister voor dezelfde landen uitsluitend wat de in 2021 uitgeschreven boetes betreft het totale bedrag van de in dat jaar opgelegde boetes meedelen, hoeveel daarvan nog onbetaald is gebleven en het inningspercentage tot op heden?
5. Ziet de minister in deze cijfers inderdaad bevestigd dat de boetes van voertuigen met een Nederlandse nummerplaat beter geïnd konden worden via de toegang van VLABEL tot de gegevens van de Nederlandse Dienst Wegverkeer (een betere inning die hij aankondigde in antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 528 van 11 mei 2021)?
6. Op welke manier heeft de Vlaamse Regering sinds het antwoord op mijn vorige vraag nog aangedrongen op meer samenwerking tussen de lidstaten om een betere invordering van de boetes mogelijk te maken?
7. Hoeveel aanhalingen van vrachtwagens zijn er in 2021 gebeurd voor openstaande boetes in het kader van de kilometerheffing? Hoeveel vrachtwagens werden in dat verband getakeld?
8. Kan de minister de cijfers betreffende het aanhalen en takelen van voertuigen ook uitsplitsen tussen Belgische en buitenlandse nummerplaten?
9. Engageert de regering zich inzake het aanhalen en takelen van voertuigen tot forsere inspanningen, gezien het toch wel erg hoge bedrag aan openstaande boetes?
10. Hoe interpreteert de minister de in antwoord op deelvragen 1 tot en met 8 meegedeelde cijfers?
11. Welke verdere initiatieven neemt de Vlaamse Regering nog in dat verband?

ANTWOORD

op vraag nr. 136 van 12 januari 2022

van **CARMEN RYHEUL**

1. Hieronder vindt u een overzicht van het te betalen totaalbedrag aan boetes voor overtredingen in 2021 en het bedrag van de ontvangsten van die boetes. Deze tabel maakt een onderscheid tussen Belgische en buitenlandse nummerplaten en geeft ook het totaal van beiden weer. Dit is de stand van zaken op 18 januari 2022.

Voor de boetes die minder dan twee maanden geleden werden uitgeschreven is de betaaltermijn uiteraard nog niet verstreken. Voor niet-betaalde boetes kan ook de verdere invorderingsprocedure nog lopen. Men dient er bij de interpretatie van de ontvangsten en het inningspercentage dus rekening mee te houden dat de cijfers voor 2021 nog niet representatief zijn.

Totaalbedrag en ontvangsten boetes in euro:

	Jaar van overtreding 2021
Belgisch	
Te betalen bedrag (€)	3.110.075,49
Ontvangsten (€)	2.074.756,80
Inningspercentage	66,71%
Buitenlands	
Te betalen bedrag (€)	11.108.600,00
Ontvangsten (€)	6.015.631,27
Inningspercentage	54,15%
Totaal	
Te betalen bedrag (€)	14.218.675,49
Ontvangsten (€)	8.090.388,07
Inningspercentage	56,90%

2. Ook in 2021 werd de bestaande invorderingscyclus verder gevolgd. De mobiele controleploegen voeren dagelijks controles uit om zo onbetaalde boetes te innen. Kentekens met openstaande boetes komen terecht op een *blacklist* zodat deze geseind kunnen worden door de ANPR-camera's en door de mobiele controleploegen kunnen worden tegengehouden. Indien men de boete dan niet onmiddellijk betaalt, wordt het voertuig door het bevoegde personeelslid aangehaald tot de verschuldigde sommen betaald zijn.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de openstaande boetes voor overtredingen in voorgaande jaren die in 2021 werden betaald. Voor boetes uit 2020 gaat het voornamelijk om boetes waarvan de betaaltermijn pas in 2021 afliep. Voor de oudere boetes wordt hiermee aangetoond dat aanhoudende invorderingsinspanningen worden geleverd.

Jaar van overtreding	Jaar van ontvangst 2021
2016	€ 64.482,82
2017	€ 140.886,37
2018	€ 129.681,92
2019	€ 303.901,65
2020	€ 1.891.564,33
Totaal	€ 2.530.517,09

3-4. In bijlage vindt u een overzicht van het totaalbedrag aan boetes met daarbij een opdeling per nationaliteit, waarbij de nationaliteit wordt bepaald door het kenteken van het voertuig. Per nationaliteit wordt het te betalen bedrag, het openstaand bedrag en het betaald bedrag weergegeven, alsook het inningspercentage. Het jaartal duidt het jaar van de overtreding aan. Het is evenwel van belang om te benadrukken dat het gaat om absolute cijfers die in verhouding moeten worden gezien tot het gebruik van de Vlaamse betolde wegen. Bij nationaliteiten die er het meest gebruik van maken volgt logischerwijze dat zij ook de hoogste bedragen aan boetes genereren.

Dit is de stand van zaken op 18 januari 2022. Voor de boetes die minder dan twee maand geleden werden uitgeschreven is de betaaltermijn uiteraard nog niet overschreden. Voor niet-betaalde boetes kan ook de invorderingsprocedure nog lopen. Men dient hier rekening mee te houden bij de interpretatie van het inningspercentage.

5. Het feit dat de voertuighoudergegevens van Nederlandse kentekenhouders beschikbaar zijn heeft een rechtstreekse impact op het absolute bedrag aan uitgestuurde boetes, maar daarnaast dus ook onrechtstreeks op het geïnde bedrag. De boetes kunnen immers pas worden uitgestuurd als de voertuighoudergegevens beschikbaar zijn. Het heeft wel ook als gevolg dat de belastingplichtigen met een Nederlands kenteken zich sneller in regel kunnen stellen en bijgevolg minder nieuwe overtredingen begaan.
6. De toegang tot buitenlandse voertuiggegevens zou een grote stap vooruit zijn voor het handhavingsbeleid voor het innen van de boetes kilometerheffing bij buitenlandse belastingplichtigen. Op Europees niveau werd hiervoor het EUCARIS (European car and driving licence information system) initiatief gelanceerd. Het betreft een samenwerking tussen de verschillende nationale registratieautoriteiten (zoals de Belgische Dienst voor Inschrijvingen van Voertuigen (DIV)). Deze informatie-uitwisseling zal ervoor zorgen dat meer boetes kunnen worden uitgestuurd zodat de overtreders op de hoogte zijn van de overtreding en zich in regel kunnen stellen. Met de wet van 28 maart 2021 werd het EUCARIS-protocol geratificeerd waardoor ook derden, zoals de gewesten, deze gegevens kunnen opvragen. Niettemin moet er nog steeds een rechtsgrond aanwezig zijn. Momenteel werkt de Vlaamse Regering aan die grondslag door de omzetting van de EETS-richtlijn. Deze richtlijn voorziet expliciet in een gegevensuitwisseling tussen de verschillende lidstaten, via een Nationaal Contactpunt.

7-8. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal aanhalingen en het aantal getakelde voertuigen in 2021. Bij de interpretatie van de cijfers is het van belang om te weten dat door de coronacrisis beperkingen bestonden op het takelen van voertuigen in de maand januari 2021.

2021	Aantal aanhalingen	Aantal getakelde voertuigen
Belgische nummerplaten	0	4
Buitenlandse nummerplaten	1	10
Totaal	1	14

9. De controleploegen voeren dagelijks mobiele controles uit om onbetaalde boetes te innen. Bij ontstentenis van betaling in handen van de controleur zal het voertuig in beslag genomen worden. Deze acties zijn bijzonder effectief want een vervoerder wordt afgeschrikt door het feit dat zijn voertuig (langere tijd) geïmmobiliseerd kan worden. Een aantal boetes blijft echter moeilijk te innen. Dit zijn voornamelijk boetes voor éénmalig transitverkeer en boetes voor nummerplaten die niet meer in gebruik zijn. Extra inspanningen voor het aanhalen en takelen van voertuigen kunnen dit niet voorkomen en worden bijgevolg niet voorzien.
10. Er worden aanzienlijk meer boetes uitgeschreven voor buitenlandse vrachtwagens dan voor Belgische vrachtwagens omdat er verhoudingsgewijs meer buitenlandse vrachtwagens op de Vlaamse wegen aanwezig zijn. Dit bevestigt de positie van België als een transitland, waar substantieel meer buitenlands vrachtvervoer gebruik maakt van het Vlaamse betolde wegennetwerk. Daarom zijn absolute cijfers ook geen realistische weergave van de situatie.

De stijging van het totaalbedrag aan uitgeschreven boetes vanaf 2020 valt te verklaren door de verdere optimalisatie van controleacties en verfijningen aan de handhavinginfrastructuur. Hieraan werd positief bijgedragen door de toegang tot de Nederlandse database van voertuigen (RDW), wat meer invorderingsmogelijkheden geeft t.a.v. Nederlandse voertuigen en een afname van het aantal anonieme OBU's, waardoor de gegevens van de overtreders gemakkelijker dan voorheen kunnen achterhaald worden. Hierdoor konden meer boetes worden uitgeschreven.

Over de jaren 2016 tot 2020 kan dan ook een stijging van het inningspercentage van het totaal bedrag aan boetes kilometerheffing vastgesteld worden. Het inningspercentage in 2020 bedraagt 73,98%. Voor het jaar 2021 zijn er nog geen representatieve cijfers aangezien de betaaltermijn van 2 maand en de eventuele invorderingsprocedure nog niet is verstreken voor alle openstaande boetes.

11. Zoals toegelicht in het antwoord op vraag 6 werkt de Vlaamse Regering momenteel actief aan de omzetting van de EETS-richtlijn. Deze richtlijn voorziet in een gegevensuitwisseling tussen de verschillende lidstaten, via een Nationaal Contactpunt. Voor de concrete uitwerking van deze gegevensuitwisseling is evenwel de medewerking van de federale overheid noodzakelijk omdat de behandeling van voertuigregistratiegegevens in België een federale bevoegdheid is.

De Vlaamse Belastingdienst blijft ook samen met de interregionale entiteit Viapass stelselmatig inzetten op het verhogen van de efficiëntie en de effectiviteit van de gevoerde handhaving.

BIJLAGE

[Overzicht totaalbedrag aan boetes kilometerheffing en inningspercentage per nationaliteit](#)